

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foia Interesantă”, „Foia de glume „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, este: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foie națională politică.

o o o

Apare în fiecare IOL

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

România.

„Sunt mîndru că-s Român!”

În toamnă să împlinesc doi ani, decînd „Libertatea” a publicat la acest loc de frunte un șir întreg de articli, sub titlul „Sunt mîndru că-s Român!” Articlii își luau sufletul dela izvorul întăritor și curai al istoriei. Să arătau prin acei articli fapte mărețe ale trecutului, vorbiri luminate ale marilor părinți ai neamului românesc din apusele veacuri; să arăta apoi în ce stări umilite ne aflăm în veacul trecut, cînd Domnii României (cei de nainte de Regele Carol), își primeau întărirea în scaun dela Sultanul turcesc din Tarigrad, înaintea căruia aveau să meargă să se închine, ba, până la o vreme destul de apropiată, să sărute pantoful (păpucul) păgînului trufaș, care și prin această voia să umilească pînă la pămînt nu numai pe Domnii Țărilor Române, ci și însași acele țări: Moldova și Muntenia. Să arăta apoi cum acele stări de umilire au fost alungate și șterse prin unirea celor două țări surori într'una și cum sub Regele Carol au început a fi prețuite mult chiar de umilitorii de ei, cari au început acum a umbla după pretenia umilelor țări de pe vremuri, contopite în un înfloritor Regat! Făcînd asemănare între trecutul umilit și timpul mai nou de avînt, noi scriam și cercam să vărsăm în fiecare suflet românesc simțul înălțător arătat prin strigarea: „Sunt mîndru că-s Român!”

Cu cît mai mult suntem în drept a face astăzi această strigare, nu căutînd după pilde în trecut, ci privînd numai negrăit de frumosul timp de față, prin care trece vigurosul Regat Român!

Zilele astea ne sosit vestea foarte frumoasă, că tirguelile asupra păcii între statele războite din Balcani, tirguelile ce să încep zilele astea în orașul Niș din Sîrbia, să urmează la Sinaia, iar contractul de pace între cei certai, va fi iscălit la Sinaia ori la București, în România.

Ne este încă tuturor în proaspătă aducere amînte faptul, că tirguelile asupra păcii cu Turcii, nu s'au ținut în nici unul din orașele țărilor războitoare, ci în Londra,

în cel mai mare oraș din lume! Iar al doilea rînd de pertracțări, cele între Bulgaria și România, s'au ținut în Petersburg, în capitala puternicului Țar Rusesc!

Și acum, cînd e să se închee una din cele mai însemnate păci, care să statornicească hotarele cele nouă: între România, Bulgaria, Sîrbia, Grecia și Macedonia, — așadar avînd o chemare foarte grea și de însemnătate istorică pe multe veacuri, — acum marele sfat să va ținea la Sinaia și București, în mîndra României!

Și o cer asta însași Sîrbia și Grecia, ca, drept semn de înaltă prețuire a veciniei lor, a României, care prin pășirea sa a așezat dintr'odată cu fața la pămînt pe îngimfata Bulgarie și le-a mîntuit și pe ele de un războiu ce putea să țină încă mult, fără a fi sigure că unde va ieși, — drept semn de prețuire pentru asta, sfatul de încheere a păcii, să nu să mai țină pe la Londra ori Petersburg, ci — în România, care vrednică este a conduce sfatul împăciitor!

Ba trimisul înseși Bulgariei înaintînd rugarea ei de pace față de România, a spus, că în acel sfat și Bulgaria va stăruî, ca să se închee apoi o nouă tovărășie între statele balcanice, în care vor ruga pe România să între și ea, avînd să-i rămînă ei rolul de conducătoare a întregii tovărășii!

Cînd Austroungaria și Rusia, au dat și ele zilele astea în vorbă că dară viitorul sfat de pace unde să se țină, — Austria, ca să iee Rusiei onoarea de a merge iară în capitala ei solii păcii, și totodată ca să se facă plăcută României, care s'a cam răcit față de vicleniile austro-ungurești, — a zis: Eu sunt de părere ca sfatul să se țină la Sinaia în România... Rusia, deși dorea să cheme iar la sine pe acei solii, pentru ca pomenirea acestei păci de mare însemnătate, să fie legată de numele capitalei ei, — s'a grăbit a răspunde: „Mă rog, și eu vreau ca în România să se țină...” — Căci și ea umblă în rușul capului după prețuia vigurosului stat național ro-

mănesc, pe care a-l număra printre prelinii sei, o dorește foarte tare afit Austria cît și Rusia! Și una și alta să rup după prelinia frumoasei României.

Iaca de ce nouă azi, mai mult ca ori și cînd, ne crește peptul de bucurie pentru izbîndele și înălțarea la care o vedem ajunsă pe România! Iar înălțarea așa de măreață a ei, întărește în noi cele mai frumoase nădejdi și ne face să spunem mai fericiți ca ori-cînd:

„Sunt mîndru că-s Român!”

O trezire

Înspăimîntătoare...

— Pe urma tragediei bulgare. —

Urmînd cu spicurile noastre prin foile maghiare, cari s'au speriat rău și au noaptea visuri urite, decînd cu căderea Bulgarilor cu fața la pămînt și decînd cu noua înălțare și întărire a României — arătăm azi alte două voci din acele gazete ale patrioților nostri. Iată-le:

„Zăcem căzuți la pămînt,

suntem rupși, am fost bătuți, fără ca să fi descărcat o pușcă, fără să fi tras o sabie din teacă! Acele oștiri cari erau însoțite de dragostea politice noastre, cari slujeau scopurile osebite oficioase din Viena, au fost înfrînte cu desăvîșire! Intii Turcia și apoi Bulgaria, alleții (luptători tari și voinici) ai nostri în această frămîntare din Balcani, — zac azi nimicîți pe vatra de luptă. Iar în urmă politica noastră fu atinsă și de cea din urmă izbîtură: România, singura întreagă și neatinsă și și de altfel cea mai tare între țările din Balcani, a ieșit din „tripla-alianță” și pășeste în alianța (tovărășia) statelor balcanice.

„După toate acestea, așa credem, a sosit vremea cînd și făuritorii acestei politice desnădăjduit de nenorocite, trebuie să cadă pe gînduri. Asta nu poate merge așa mai departe!

„Nu să poate să ne mai legăm de acel joc al apucăturilor și vicleniilor însoțite de volnicia încrezută, care au dat o înfățișare alit de balcanică politice noastre în lunile din urmă. Decîtă, cu apucăturile învățate din Balcani, am umblat așa de nenorocit, ca și cînd — joacă ursul. (Adecă în loc să jucăm noi popoarele din Balcani, ne-au jucat ele pe noi, ca pe ursul...)”

„Trebuie să schimbăm cu totul direcția (calea, ținta, politiceii!) Să ne gîndim: Inelul de fer al unei alianțe balcanice ce e în prag a să forma dela Bucovina pînă la Dalmajia, ne încunjoară, (adecă tovărășia ce să va forma între: România, Bulgaria, Sîrbia și Muntenegru!), iar la Miază-Noapte e Rusul!

„Fajă cu această îmbrățișare, n'o mai putem duce nici cu silnicii, nici cu apucăturii!

„Trebuie să ne tragem sama cu împrejurările. România ne-a tras și pe noi după ea! Trebuie de aci încolo să fim în legături bune, foarte bune, cu popoarele din Balcani, cu toate!

„Dacă vom face-o asta, într'o clipă înfrîngerile noastre de pînă aci să vor preface în biruințe și vom avea cea dinții și mare învingere asupra politicei rusești.

„Această schimbare la fajă (în politica de pînă aci a țării) cere anumite condiții și va avea foarte mari urmări, în politica din lăuntru! Căci politica din Balcani și așa trage după sine schimbări așazicînd ca o revoluție în legăturile dintre popoarele celor două state ale noastre (Austria și Ungaria).

„Unde e dară bărbatul politic cu vederi largi, care să le înțeleagă toate acestea?.. (Az Est, 15 Iul.)

„România contra noastră”.

Noi am scris cu luni nainte, că zică cine ce-o zice: Bulgaria e cel mai firesc aliat (tovarăș) al împărăției noastre în Balcani! Cel mai firesc, pentru aceea, că și Bulgarii sunt tocmai așa o semînție turanică, ca și Maghiarii, și doar religia i-a slavizat încîtva.

(Adecă sunt cam același sînge aziatic de viță turanică, cum sunt de pildă Românii cu Italianii și Francezii și Spaniolii vița latină din Europa. Cu alte cuvinte, Bulgarii ar fi și ceva rubedenie cu Ungurii. Asta o scoteau ei la iveală și o spuneau „cu luni înainte”, pe cînd Bulgarii erau în vilva gloriei lor și erau numiți chiar „Iaponezii Europei”. Pe atunci Ungurii să găseau bucuros chiar nemotenie cu ei!..)

„A doua, ni-s tovarăși firești, iîndcă, mai ales pentru Ungaria, o Mare-Românie ori o Mare-Sîrbie e o primejdie gata, pe cînd Bulgaria-Mare, unită cu Albania, ne e un scut în spatele României și Sîrbiei.

„Dar toate astea în Viena nu

le-au băgat la vreme de seamă. Abia acum încep a bănuî, aceea ce noi ştiam demult.

Dar acum România să depărtează de noi şi să alipeşte de Rusia! Şi îşi pune şi arma pe picior de războiu! Ştie-se la noi de ce mobilizează România? Pentru că are două scopuri: Ca Bulgaria cea azi de 100 mii kilometri pătraşi, să nu crească prea tare lângă România cea de 131 mii kilometri pătraşi. Şi dacă numai asta ar vrea, nici n'ar putea zice ceva contra mobilizării ei.

Decît că noi nu credem, că scopurile României să se întindă numai până aci! Oare cu ţinerea ecuilibrului (balanţei puterilor) în Balcani, România nu vrea ceva mai mult?

Căci dacă ea România, merge şi mai departe, — apoi după ce îmbucă una bună din Bulgaria de să sature, — şi după ce în Balcani nu mai are ce îmbuca: — atunci trebuie să-i vie Ardealului rîndul!...

Aşa scrie „Arad és Videke” dela 8 Iulie n. a. c.

Ce oameni proşti gazetarii aştia unguri. Vezi cum ei aduc aminte României, de lucruri la care acolo poate nici nu se gîndeşte nime!...

Unele-altele.

Revărsările de ape asupra Ardealului, s'au repetat de nou săptămîna trecută, pe urma ploilor înnoite. Ele au crescut şi mai mult pagubele şi aşa uriaşe ale săracului nostru Ardeal, care azi, putem zice, că e cernit de jale şi de durerile grele ce au dat peste el. Ca pildă viuă a mării nenorocirii să poate lua faptul, că la Murăş-Uioara, vechea şi minunata baie de sare a fost şi ea inundată de apele ieşite în chip nemai pomenit din alviile lor, — şi umplîndu-o de apă, au nimicit cu totul şi pe veci frumoasa şi preţioasa baie, pricinuind statului pagube de milioane, dar şi mai mari pagube locuitorilor ţinutului, cari trăiau în mare parte din lucrarea în baie.

Cinstiţii români, soţii de suferinţă ai părintelui Murăşianu din Mofninul-mic, cari steteră închişi vre-o două luni de zile pentru că s'au împotrivit vlădiciei de Hajdudorog, — au fost în urmă lăsaţi liberi pe la vetrele lor, după ce pertractarea ce să pusese în luna asta, nu s'a putut ţine şi s'a amănat până mai spre toamnă. După ce i-a chinuit sufleteşte luni de zile, i-a slobozit, şi la toamnă o să-i afe nevinovaţi, cum aievea sunt.

Dar atunci de ce au fost batjocoriţi şi umiliţi prin ţinerea în arest atîta timp? Iacă aci o mare rătăcire în rînduiele legii la noi.

Bulgaria căzută la picioarele României!

Oştile române au avut cu cele bulgare întîia întîlnire la Lompalaca. După scurtă încăerare, Românii au prins o brigadă întregă de călăreţi bulgari, 6000 de oameni, cu 80 ofiţeri şi 1 general! Au luat şi 12 tunuri dela ei!

Intreg matul drept al Dunării e în mâinile Românilor! — Armatele Române sunt aproape de Sofia! De spaima lor, guvernul bulgar a împlinit României toate cererile, îi dă tot hotarul cît îşi cere, rugîndu o de pace!

Turcii s'au mişcat! Au cuprins napoi Adrianopolul şi Kirkillise şi declară Bulgariei războiu de nou!

Ştirile de Vineri, Sîmbătă şi Duminică, săptămîna trecută, au adus veşti foarte însemnate de pe cîmpul de războiu! Iată-le pe scurt!

Înaintînd armatele române prin Bulgaria, au ajuns la oraşul Varna (pe ţărmul Mării-negre) şi l'au cuprins şi pe acela! Trei vase bulgare de pe Dunăre, văzînd nişte corăbii române de războiu că se apropie de ele, — au fost scufundate în Dunăre de comandanţii lor, ca să nu cadă prînse în mâinile Românilor! Iar oamenii de pe ele au fugit în lăuntrul Bulgariei.

În luptele nouă date în aceste zile, Bulgarii au bătut pe Greci într'un loc, dar au fost bătuţi ei de Sirbi în două locuri. Noul ministeriu bulgar spunea, că el nu vrea pace cu Sirbii, că doar are încă putere şi la Küstendli să pregăteşte pentru lupta cea mare, hotărîtoare!

Românii trecînd Dunărea şi pe la Lompalanca şi Vidin, — au ajuns a avea întreg ţărmul drept al Dunării în mîna lor!

La Lompalanca, între Vidin şi Corabia, pe ţărmul bulgar, divizia de Călăraşi români ce trecuse aci Dunărea, s'a trezit de-odată în faţă cu o brigadă (două regimente) de călăraşi bulgari, comandaţi de un general. Atît armata bulgară cît şi cea română purta şi tunuri. Divizia română s'a desfăşurat îndată pentru împresurarea celei bulgare şi s'a pregătit a deschide asupra ei focul de tunuri. Cea bulgară a făcut mişcări sforţate de apărare şi de scăpare, dar cînd a văzut că e împresurată de divizia română şi că tunurile române încep să zgudue văzduhul, — Bulgarii s'au dat iute şi de grabă prinşi! Erau 6000, cu 80 ofiţeri şi cu un general şi 12 tunuri. Toţi au căzut în prinsoarea Românilor! Au fost trecuţi pescce Dunăre şi trimişi în cel mai apropiat oraş, ca prinsoneri.

Într'aceea celelalte armate române înaintau mereu dela Dunăre în jos. Ele au ajuns la Plevna şi au cuprins-o iară, aci fără împotrivire. Nu mai era Ozman-Paşa, temutul şi viteazul!... Iar cei-ce i-au luat locul în stăpînire asupra oraşelului, Bulgarii, nu cutează să-şi încrucişeze sabia cu sabia vitejilor dela 1877 de sub şanţurile Plevnei!...

— A ieşit la iveală, că România face aceea ce face, în înţelegere cu Rusia, chiar răzîmînd pe Rusia. Dar o spriginesc şi puterile triplei-alianţe (Austria, Germania, Italia) şi aşa nu are teamă de nici o împotrivire din partea lor în paşii sei.

(Ştirile acestea au fost pe larg şi frumos dezvoltate în numărul de războiu ce am scos şi l'am trimis Luni în săptămîna

de faţă abonaţilor nostri la acel număr. Mai jos lăsăm să urmeze acum ştirile de Luni încoace, până azi Joi):

Marti. 22 Iulie.

Lupte nouă.

Belgrad. — Ierila Küstendil (oraş pe pămînt bulgar, în jurul căruia Bulgarii s'au pregătit a da lupta hotărîtoare), a fost luptă înverşunată între Sirbi şi Bulgari, care s'a urmat şi azi dimineaţă. Armata bulgară a suferit aci o înfrîngere nouă!

În urma acestei lupte, guvernul bulgar s'a hotărît să între în pertractări (tirgueli) de pace numaidecît, — în care scop va trimite îndată pe împuterniciţii sei la Niş.

Pîn' aci Bulgarii, cari să ţin mult mai presus ca Sirbii, nu voiau să audă de trimiterea unor oameni ai lor în oraşul sîrbesc. Le părea asta prea înjositor pentru ei. De foame însă cînele mîncă şi pere pădureşte. Acum, văzîndu-se turtit de tot de potrivnica sa, o mai slăbeşte cu trufia şi îşi trimite iaca solii de pace şi în Niş, oraşul sîrbesc.

Înaintarea armatelor române.

Sofia. — O trupă românească de 30.000, a mers în jos dela Vraja şi a ajuns lângă Orsaniţa, abia la 30 kilometri dela Sofia!

Sofia. — Unele trupe române au ajuns la Sovcea şi Tronja!

Bucureşti. — Ziarul „Viitorul” (de al guvernului) află, că oştile române vor înainta până la culmile de munţi din apropierea Sofiei şi acolo să vor opri, aşteptînd poruncile mai departe.

Bulgaria roagă pe România de pace!

Bucureşti — Ministrul preşedinte Maiorescu a primit dela ministrul bulgar Genadiev telegramă, prin care ministeriul bulgar roagă pe România de pace. O roagă să-şi numească solii cari să vie pentru desbatere (tirguială) în acel loc pe care îl va alege şi dori guvernul român!

Regele Ferdinand al Bulgariei, a adresat şi el o telegramă deosebită Regelui Carol, prin care spriginesc rugarea lui Genadiev.

Bulgaria împlineşte toate cererile României!

Bucureşti. — Guvernul bulgar a rugat pe ambasadorul Italiei dela Bucureşti, să meargă la guvernul român, şi să-i facă, în numele Bulgariei, cunoscut, că Bulgaria îi împlineşte României toate cererile, dar să înceteze înaintarea trupelor sale (române) spre Sofia. Ii îngăduie României tot hotarul dintre Turtucaia—Dobrici—Balcic spre România, — după linia pe care a tras-o statul major al armatei române pe mapă, ca fiindu-i de lipsă pentru a avea un hotar bun de apărare! Bulgaria făgăduieşte şi aceea, că nici contra Sirbiei şi Greciei nu mai urmează războiul! Trimite îndată doi soli la Niş (în Sirbia) să înceapă înţelegerea asupra încetării războiului şi să caute temeiul de pace.

Belgrad. — Papricov şi Ivancev, solii de pace bulgari, au plecat spre graniţă. La hotarul sîrbesc au fost luaţi de automobile sîrbe şi duşi la Niş, ca dimpreună cu solii sîrbi şi greci, să înceapă nemijlocit, încercările de a încheia pace. Cu ei împreună a mers şi ambasadorul rusesc din Sofia. Din partea Sirbiei a plecat dela Belgrad spre Niş, ministrul preşedinte Pasici. — Aci ei încearcă a încheia mai înfiu un armistiţiu (încetarea deocamdată a luptelor, starea pe loc a armelor, „armi-stiţiu”). Şi, apoi să va încerca încheierea păcii însaşi.

Bucureşti. — Guvernul român a răspuns la cererea celui bulgar, că guvernul român singur, osebit, nu intră în tirgueli de pace. Pacea trebuie să se încheie de-odată cu toţi purtătorii războiului!

Bucureşti. — Aici să spune, că România, Sirbia şi Grecia sunt înţelese asupra condiţiilor (punctelor de involaţi) a păcii.

Sirbia şi Grecia cer ca pacea să se desbată şi încheie la Sinaia, în România! La Niş numai armistiţiu (înţelegerea asupra încetării deocamdată a focului).

Cererile României.

București. — după cum află ziarul „Presa“, condițiile (punctelor de învoială) ale României sunt: 1. Noul hotar al României va fi din jos de Turtucaia, Dobrici și Balcic. 2. La desbaterile asupra păcii cu Sirbii și Grecii, ia parte și România. 3. Până după încheierea deplină a păcii, armatele române nu ies din Bulgaria!

Sofia. — Guvernul bulgar a telegrafat celui român, că să învoește la aceea, ca chiar dela început să iee parte la tirguile de pace și un sol al României. Și fiindcă primind și această cerere a României, i-a împlinit acum toate dorințele, — o roagă să înceteze cu intrarea armatelor sale prin Bulgaria.

Berlin. — „Lokalanzeiger“ află, că între Austroungaria și Rusia s'a statorit înțelegere privitor la aceea, ca pertractările de pace a statelor războite balcanice, să se țină la Sinaia!

Stările în lăuntrul Bulgariei.

London. — Ziarul „Times“ află din Sofia următoarele: Stările aici cu totul destrăbălate! Guvernul nu mai are nici o vază, dar nici armata! Aceste lucruri nu pot duce decât la revoluție. Fiindcă tot omul cât de cât bun de purtat armă, a fost chemat la regiment, — rânduiala și paza prin orașe o țin oameni neputincioși ori soldați schilodiți, de care nime n'are nici un respect. Furturile și jăfuirile să țin lanț! Pe uliță nime nu cutează să iasă! Foile nu mai ies, că n'au nici culegători de litere, nici redactori, nici fabricile de hirtie nu le pot pregăti și trimite hirtia. Lucrurile de hrană s'au scumpit grozav. Amenință și foametea!

Köln. — O familie în legătură cu curtea regală bulgară scrie, că familia, regală are mare teamă; că contra ei să va pune în lucrare planul cunoscut de a o stîrpi! De aceea și curtea și ministriile sunt mult mai aspru păzite!

TURCII.Au intrat în Adrianopol!

Țarigrad. — Enver-beg, în fruntea cavaleriei (călăreților) turci, a intrat în Adrianopol! Cei 2000 soldați bulgari, cari erau lăsați de pază, s'au dat prinși Turcilor, fără nici o împotrivire!

Țarigrad. — Guvernul a dat comandantului oștilor îndrumarea, să cuprindă Tracia și Adrianopolul!

Berlin. — Rusia amenință pe Turcia, că de să leagă de Adrianopol, apoi ea o atacă în Azia și-i cuprinde Armentia!

Ciocnire între Sirbi și Greci?

Belgrad. — Ghevgheli e un oraș spre apus dela lacul Dorijan (dela Saloniki în sus). Acest oraș și-l cer Grecii pe sama lor, Sirbit pe a lor. Pentru acest oraș să spune că zilele astea s'a întâmplat o încăerare între armatele grecești și cele sirbești din oraș și din jurul lui! Dar și Sirbii și Grecii fac asupra acestei hîrjoneli ce s'a ivit și între ei!

Puterile, contra Turciei.

London. — Azi după amiază ambasadorii marilor puteri la Londra, au ținut sfat și au hotărît, că nu pot lăsa Turcia să schimbe hotărîrea lor privitoare la hotarul între ea și Bulgaria. Să vor lua măsuri de silire a Turciei, ca să respecte hotărîrea puterilor.

Lupta la Lüle-Bürgas?

Țarigrad. — Armatele turcești, în lucrarea lor de cuprindere a singuraticelor puncte spre cari înaintează, au fost silite a să ciocni cu Bulgarii. La Lüle-Bürgas Bulgarii li-s'au împotrivit. S'a desfășurat o scurtă luptă în care au căzut în prinsoare la Turci un oficer și 135 soldați bulgari. — Turcii au înaintat apoi spre Kirkillise (înfiul loc întărit, spre Răsărit dela Adrianopol, unde au fost ei bătuți de Bulgari).

Sofia. — Mii de Bulgari fug din calea Turcilor, cari în înaintarea lor să dedau la cele mai urite cruzimi față de Bulgarii pe care-i găsesc prin fostele lor orașe. La Rodosto au chinuit pe subprefectul (vicișpanul) bulgar naintea porții oficiului său, până a murit în chinuri naintea lor! Creștinii fug roiuri mari din calea Turcilor, părăsindu-și avere și tot, căci vin sălbateci de răzbunători!

Mercuri, 23 Iulie.Turcia declară nou războiul Bulgariei! L'a și început cu toată puterea!

Țarigrad. — Sfatul ministrilor (turci) ținut azi, după o lungă chibzuială și cumpe-nire a lucrurilor, a hotărît, că declară (vestește) Bulgariei de nou războiul!

Iar armata turcă a primit poruncă, că nu numai Adrianopolul să-l cuprindă, ci să între cât mai curînd în însași Bulgaria!

Țarigrad. — Lupta vestită ce a avut loc între Muradli și Lüleburgas și după știrile ce le află o foaie de aici, Turcii au prins 9 ofițeri bulgari și 600 soldați. Alte două compăni bulgare au fost prinse la Cerkesköj. Să spune că armata bulgară din vilaietul Adrianopolului, e de 25.000 de oameni.

Sofia. — Până asară (21 Iul.) legătura telegrafică cu Adrianopolul a fost în reguță. Dela miezul nopții

s'a întrerupt! Azi, 22 Iulie guvernul a fost înștiințat că garnizoana bulgară a dat Turcilor Adrianopolul fără împotrivire!

Țarigrad. — Oștile turcești au cuprins și Kirkillise, în 22 Iulie. Tot așa Lüleburgas și Baba-Eski!

Țarigrad. — Guvernul turcesc a numit de vali (mai mare) al Adrianopolului pe Hadși-Adil, fost ministru turcesc. Hadși pleacă mâine să-și iee scaunul și slujba!

Planurile Turciei.

Țarigrad. — Guvernul turcesc a primit înștiințare din partea marilor puteri că nu vor îngădui ca Turcia să-și iee napoi dela Bulgari partea ce aceștia și-au luat-o cu arma. Dar guvernul turc ține, că puterile tot așa nu vor face nimic contra ei de-și va cuceri napoi o parte din hotarul rupt de Bulgari, cum n'a făcut nimic contra Bulgarilor cînd aceștia au rupt hotarele Turciei, — deși, ca și acum, spusese nainte că nu va îngădui schimbarea stărilor de lucruri.

Iar de aceea, ca acum Sirbii și Grecii să sară de nou în ajutorul Bulgariei și să-i ajute a-și ține partea ce-și luase dele Turci, să crede a fi lucru peste putință! De aceea Turcia atacă pe Bulgaria chiar și la ea acasă, căci o vede prăpădită, moartă de jumătate, și află că e timpul potrivit a-i da repede împrumutul înapoi.

(Mulțamește, Bulgarie, lui Danev, „Bismarkul“ tău, că te băgă în această stare de să și plîngă lumea de milă!..)

Alte lupte.

Belgrad. — Faptul că solii bulgari au venit să înceapă pertractările de pace, n'a oprit încă desfășurarea luptelor. Și azi au fost ciocniri aproape pe toată linia!

Încetarea armelor.

Belgrad. — Guvernul a dat îndrumare comandantilor trupelor, ca, deocamdată să înceteze luptele! Căci Bulgaria cere pace și desarmare. Dar desarmarea ea trebuie s'o înceapă.

București. — Ministrul de războiu a trimis poruncă armatelor române să se oprească deocamdată la comunele Vraja și Orhanie, la care au ajuns în mersul lor spre Sofia.

București. — La Orhanie, cel mai nou punct cuprins de armata română (abia 30 kilometri, cale de-o zi, departe de Sofia), au fost prinși încă 600 soldați bulgari, cari s'au împotrivit Românilor dar după o luptă scurtă, în care Românil nu au avut pierderi, Bulgarii s'au dat prinși.

Joi, 24 Iulie.

Pacea întîmpină greutăți! — Bulgarii umblă cu încercături și trăgănări! Turcii pustesc Adrianopolul!

Belgrad. — (23 Iulie) s'au început pertractările pentru închee-

rea armistițiului, s'au și împedat! Solii bulgari umblă cu trăgănări. Generalul Paprikov, la deschiderea ședinței s'a făcut că e tare mirat că vede și pe trimisul României la sfat! A zis că el n'a știut de asta și cere aminarea ședinței până cere îndrumări nouă dela guvernul seu. Solii Sirbi și Greci au protestat contra amînării, — și atunci solii bulgari Papricof și Ivancev au început a aduce nainte alte lucruri, cari nu să țin de această întrunire. Întrunirea dela Niș are să caute înțelegere numai asupra armistițiului (încetării focului), iar ei au început a aduce vorba și despre împărțirea hotarelor, — și așa au tot încurcat lucrul până a trecut ziua asta dintii fără nici o ispravă!

Sirbia are temeri.

Belgrad. — Guvernul sirb are temeri, că Bulgaria nu e sinceră cînd pertractează la Niș. Căci guvernul bulgar a cerut în ascuns ajutorul celui italian și Austroungar, ca să stăruie să se declare Macedonia (care ar fi de împărțit între Sirbia și Grecia) de țară de sine stătătoare, — ca doară doară apoi, la timp potrivit, ea, Bulgaria, s'o poată totuși îmbrucea singură! De aceea Sirbia cere ca pertractările acestea să meargă repede, — ca să nu aibă Bulgaria timp a mai încurca lumea și cu astfel de planuri!

Sofia. — Sub comanda colonelului Ibrahim a intrat ieri în Adrianopol cavalerie turcescă multă, iar sub alui Euver, trupe de voluntari pedestri! Ei au săvîrșit măceluri sălbatece asupra locuitorilor creștini alii aici cît și în Kirkillise! Creștinii fug speriați de moarte din calea lor.

Trupele bulgare, nainte de a să retrage din calea turcilor ce intrau în oraș, au aruncat în aer cîteva edificii publice și magazinul de praf și gloanțe!

Muntenegru.

Cetinje. Muntenegru își ridică și el glasul: El zice că și acum a dat Sirbilor ajutor, și mai nainte, și a pierdut foarte mult în aceste lupte, — cere pentru asta și el o despăgubire potrivită: Sirbia să-i lase lui mai mult din Sandjac, decît le fusese înțelesul nainte de războiul acesta nou. Că el de aiurea n'are de unde își lua despăgubire.

Adrianopol. — Hadși Ali, noul vali al orașului, a sosit aici însoțit de 300 gendarmi.

Sofia. — Solii Bulgari la Niș au cerut deocamdată un armistițiu de zece zile.

Roma. — Puterile fac împotrivire la aceea ca Adrianopolul să rămînă iar Turcilor! Ei trebuie să-l dea napoi Bulgarilor. Dacă nu, din asta vor urma pași de silire a Turciei, atacîndu-o în Azia!

(Vezi „Mai nou“ pe pag. 6.)

Cit de mari sunt orașele cuprinse de România?

România a luat acum dela Bulgari 5 orașe: Silistra, Turtucaia, Dobrici, Cavarna și Balcic.

Intre acestea cel mai insemnat oraș e Dobrici-ul, care e oraș cu negoț mare și meserii înfloritoare, avind 15.000 locuitori, o fabrică de zahăr, una de postav, alta de conserve și o moară mare. Locuitorii: Turci, Bulgari și mai puțini Români.

Turtucaia, pe țărmul Dunării, e cel mai românesc între orașele cuprinse, avind aproape 12.000 locuitori, dintre cari 7000 Români!

Balcic-ul are 11.000 locuitori amestec de Greci, Armeni, Turci și Bulgari. E oraș potrivit a fi prefăcut în port de războiu (stație pentru corăbiile de războiu, cari să apere aci cu mare putere hotarul românesc atit spre largul Mării, cit și spre șesul Bulgariei dela Balcic în jos. Punct foarte insemnat pentru apărarea viitoare a Țării.

Cavarna, e un orașel mai mic, cu 4000 locuitori, din sus de Balcic, dar iarăși insemnat, fiind unul din punctele cele mai bine adăpostite ale Mării-Negre. Bun de apărât.

Silistra apoi, cu ale ei vre-o 12—13.000 locuitori, e cetate cu întărituri, pe care o armată să razimă foarte cu folos.

Intreg hotarul luat dela Bulgari, jumătatea despre România a »Cuadrilaterului« (vezi-l pe mapa din numărul trecut al »Foi Interesante«), are peste 200.000 de locuitori! Cu atita crește de-odată România. Și capătă pe lângă asta un hotar, pe care il poate întări așa de bine, că nu mai poate nici visa Bulgaria să-l atace!

Cum ar fi să fie...

Dacă obrajii politicianilor nostri dela Pesta ar avea pielea pe ei...

Alegerea dela Arad a trecut. Românii din Gai și suburbiile Aradului, nepricepători de glasul vremilor și surzi la chemarea mamei nașuni, au mers și au votat cu Tisza, par'că nici n'ar fi auzit și de o conducere națională care vestise altă ținută Românilor. A fost, a trecut. De-o vrea Dzeu, a fi în viitor macar — și mai rău! Tisza doarme liniștit, căci perinele pe care le țin sub el ungerii lingăi din Arad și Români nebleznici din Gai, nu sunt amenințate de nici o primejdie de a să clăni. Totuș sunt și oameni, nu numai între noi, ci și între Unguri, cari nu-și pot îneca scirba față de astfel de „biruință“ în alegeri.

Lăsăm să urmeze aci un glas unguresc. E al celor dela gazeta „Az Est“ din Pesta, la care scriu pene mai alese ungureșli. Iaca cu ce cuvinte soluta această foaie alegerea în presara ei:

...»După-ce să va fi sffrșit alegerea dela Arad, să se retragă Tisza

Iștvan pe o oară în singurătate, să se închidă în odaia sa de naintea împrejurimii sale de lingușitori și să cerceteze odată el mai de-aproape tot materialul acestei lupte de alegere. Toate mișcările ei, toate actele ei. Atunci va vedea că ce e aceea, ce la noi să numește »alegere de deputat«. Va învăța de aci, că ce terorism (siluire cu sperietoare de tot felul) ce impresurări pe căi lăturalnice (ștarnice, ce stricăciune (corupție) fără păreche, cită viclenie de tot felul, e aceea ce i-a dat lui mandatul (scrisoarea de deputat).

Va vedea atunci, că fără de panduri, gendarmi, soldați, bani, protecție (ocrotiri neiertate), înaintări, distincții, titli de nemeși, amenințări de strămutare și tot felul de silnicie, totdeauna dezbrăcată de ori-ce rușine, — fără de toate acestea el nu putea fi deputatul Aradului, deși e ministru președinte!

Dacă el s'ar fi pus și ar fi pășit ca un om puritan (foarte curat în toate ale lui) și-ar fi zis: Priviți voi munca vieții mele, acesta sunt eul Alegeți între mine și potrivnicul meu! — Atunci așa ar fi căzut de rușinos precum s'ar cădea să cadă cel mai nepopular om al Ungariei...

Așa grăește o foaie maghiară. Noi mai avem de spus numai, că hiena ce stă azi în fruntea țării, ales în Arad așa cum mai sus să spune, nu numai că nu s'a rușinat de ce a făcut la Arad și nu și-a tras sama, dar de atunci a mai făcut în două locuri alegeri, tot după același recept, — și e omul cel mai plăcut la Viena, e finut și acolo la Curte, ca om »energic«, cu mână tare, om »de viață!« Și e vorbă să-l facă chiar ministru de externe, — ca să cirmuiască și politica mare a împărăției cu atita »tact« și să-i ciștige și aceleia atita prelini noi, în afară, — cum și-a ciștigat sie-și în lăuntru țării!

N'o poate ajunge Dzeu bine țara care să lasă în acest fel batjocorită de un om cu inimă de hienă, ca Tisza!

Degradarea trădătorului GOLIESCU.

Armata română a avut și ea nenorocirea a cuprinde în rîndurile sale un ofițer păcătos, un bicher care nu să mai ajungea cu banii ce-i căpăta cu cinste și omenie dela țară, ci i-ar fi trebuit un riu de bani ca să-și mulțumească toate poltele sale păcătoase și prădătoare. Il chiema Rodrig Goliescu și ajunsese căpitan de tunari. Era bărbat chipeș, frumos, și-i plăcea să-și petreacă și știa aduna în jurul său roiu de oament veseli, cit soldați, cit civili, făcînd bravuri de crișme numai ca el. Urmarea unei astfel de vieți u-

șuralice, care să fie alta, dacă nu ruina? Așa și chipeșului Rodrig i-se gătau totdeauna foarte repede banii ce-i căpăta din plata cinstită — și el, ca să-și poată urma viața de plăceri, trebuia să-și facă și pe altă cale rost de bani. S'a pus dar în slujba de spionajiu a unei puteri streine și a început a-i vinde taine de ale armatei române. Dar a fost repede prins. Un ofițer dela statul major (ștabul) armatei unde să întocmesc planurile de războiu și toate tainele cele mai grele ale armatei, fiind agrăit de Goliescu ca să-i dea copie de pe cutari și cutari planuri ale armatei, i-a văzut păcătosului în sufler, a spus mai marilor săi și i-au întins o cursă: l-au pregătit ceva planuri false (mincinoase) și i-le-au dat, și nefericitul luîndu-le de bani buni, le-a plătit ofițerului ce i-le întindea. Atunci a fost arestat! Înainte cu vre-o 2 săptămîni a fost judecat de tribunalul militar din București la 20 de ani muncă silnică (în băile de sare ale țării). Nainte însă de a fi dat în samă temnițerilor cari să-l ducă la locul de osîndă și să-i dea în mână, în locul sabiei, sapa și roaba l'au degradat în fața armatei. Degradarea s'a petrecut Marți în 15 Iul. n. Iată cum scrie un ziar din București că s'a făcut această tristă paradă cu păcătosul:

Astăzi, la ora 9 a. m., a avut loc în curtea casărmei Malmeison, ceremonia degradării căpitanului Rodrig Goliescu, dela artilerie, care a fost osîndit, după cum să știe, la douăzeci de ani muncă silnică și degradare.

Încă dela ora 7 a. m. un public numărös s'a adunat în fața casărmei.

La acea oră cite un pluton (jug) sub arme, în ținuta de paradă, din toate corpurile de față în garnizoană, au format un mărș careu (loc pătrat, închis în sire duple de soldați), sub comanda Maiorului Alex. Teodorescu din Regimentul tunarilor de cetate.

La ora 9 a. m., Căpitanul Goliescu a fost adus cu automobilul dela închisoarea militară, păzit fiind de cătră dl Căpitan Dancovici dela Comănduirea pieței.

Goliescu era îmbrăcat în mare ținută (în hainele lui de paradă). La sosire a fost luat în primire de cătră o vardă alcătuită dintr'un sergent (zugsführer) și patru soldați din Regimentul de escortă.

Goliescu a fost adus sub escortă (patrulă) în mijlocul careului, unde dl Căpitan Petre Stătescu, Comisarul Regul, însoțit de notarul tribunalului militar Chistescu, a celtit judecata osînditoare, trupele fiind cu arma pentru onor.

După celirea sărbătorească a osîndei asupra capului păcătosului, — dl Major Teodorescu, comandantul trupelor, a rostit formula prescrisă: »In numele Regelui te degradăm!«, — și atunci sergentul (zugsführerul) de escortă l'a rupt

insignele (semne de ofițer) în vreme ce trompetele cîntau »apelul degradării!«.

După plinirea acestora, cînd păcătosul nu mai avea pe hainele sale semnele de ofițer, decît urmele șinoarelor rupte, — Goliescu a fost plimbat în fața întregului careu, (pe dinaintea rîndurilor duple de soldați ce stau șire pătrate în jurul curții unde s'a făcut degradarea) în care vreme trompeții urmau a suna.

După terminarea ceremoniei, a sosii dl Prim-Procuror Budișteanu, care a luat în primire pe osîndit împreună cu porunca de arestare, ducîndu-l la temnițele dela Văcăresti, în duba (cărușa închisă) a închisorei.

În clipa pornirii osînditului la Văcărești, publicul l'a petrecut cu huidueli până l'a pierdut din vedere.

E de însemnat altfel, că în tot timpul degradării, Goliescu a păstrat aceeaș ținută nepăsătoare și obraznică, — pe care a arătat-o și în vremea judecării sale.

Rodrig Goliescu e de viță Polon, nu e român. Venind familia lor mai demult în România, el ajunsese ofițer și avea, pentru înfățișarea lui și istețimea lui, primire în cercuri înalte, — dar sufletul lui stricat, iacă la ce l'a călăuzit. De aci încolo va mânca pâinea neagră a muncii silnice în băile de sare ale statului, dînd cu săpoiul și cărînd cu roaba.

Correspondență.

O hătărire vrednică de laudă.

Saravale, Iul. 1913.

Onorată Redacțiune!

În vederea intrării în vigoare a legii nouă școlare, în înțalesul căreia au a se regula din nou, a se întregi iară șalarele învățătorilor dela toate școalele, comitetul parochial din Saravale s'a întrunit la 13 Iulie n. și a luat cu unanimitate (cu toate voturile membrilor) următoarea hotărîre:

Comitetul parochial gr. or. român din Saravale, ca »scaun școlar«, avînd în vedere adevărul că școala confesională respective națională, este focalul culturii naționale care este scutul limbii, legii și moșiei strămoșești și temelie bis. românești, și însemnînd faptul, că conducătorii de pe vremuri și fruntașii de odinioară ai comunei noastre bisoricești, în scopul susținerii școlii noastre confesionale din loc deja prin anii 1888-1894 pe cînd erau încă sub erarchia sîrbească, au pus temelie la »fondul școlar cultural« care se urcase în a. 1895 la frumoasa sumă de 28.000 cor. și care »fond cultural« spre o mai sigură chezușură a susținerii școlii noastre a fost în vestit în pămînt, cîmpănatu-se 59 jugăre de pămînt, ca din venitele acestuia să se ajute școalele noastre confesionale, a căror viitor prin aceasta a fost asigurat pentru tot-

de-auna; și în fine, având în vedere că acest „fond cultural”, întemeiat de comuna noastră bis. s'a sporit în a. 1895 cu încă cu 16 jugh. catastr. din sesia parohiei reduse, apoi 4 jugh. catastr. pământ donate de repositul ante, luptător național Popa Andron, și cu 1½ jugher, catastral dat de încăruntul nostru conducător și luptător național inv. Simeon Andron, așa că astăzi „fondul nostru cultural” stă din peste 70 jughere catastrale de pământ arabil, prin care viitorul școalelor noastre confesionale s'ar putea asigura numai din venitele acestui pământ, chiar și fără nici un arunc cultural: — Cu unanimitate hotărăște — că își susține între ori ce împrejurări amândouă școalele sale confesionale, înzestrându-le și provăzându-le cu toate cele de lipsă și totodată întregeste salariile celor două posturi învățătoresți din propriile sale mijloace, conform prescrierilor art. de lege XVI 1913, — și nu cere ajutor străin!

Cită mândrie națională și ce nobilă înălțare sufletescă a vibrat în fiecare brav Român, ce era de față la luarea acestei hotăriri în adevăr luadabile și vrednică de urmat de cât mai multe comune românești, ce au școli confesionale, mai bine numite *naționale*. În adevăr înălțătoare a fost clipa când unul dintre cei de față au declarat sărbătorește: „Macar florint după florint să dăm „dare culturală” și tot nu ne dăm școala noastră, nici ajutor, strein pentru ea nu cerem! Acum această hotărire laudabilă, așteaptă ca se fie încuviințată și de sinodul parohial, care, firește, o va încuviința negreșit.

Și nădăjduim în Dumnezeu, precum și în trezvia neamului nostru românesc, că toți ceice consimt cu noi, își vor face datorința ca buni Români, în aceste vremuri de grele încercări pentru neamul nostru.

Ajute-ne Dumnezeu la toți, dela „opincă” până la „Vlădică”!

I. Ion Matei.

Cum să abonează „LIBERTATEA” cu adausele ei:

Prețul regulat al foii „Libertatea” cu toate adausele sale, este 10 cor. pe an, 5 cor. pe jumătate de an. Cu atit o plătește casinele, hotelurile, băncile, cărțurarii, negustorii și toți inteligenții cu prindere.

Economilor

le facem însă următoarele prețuri scăzute:

Pentru 5 cor. pe an (sau 2 cor. 50 fil. pe jumătate de an), li-se trimite „Libertatea” cu „Foiaia Interesantă.”

Mai pușind 1 cor., așadar pentru 6 cor. pe an (sau 3 cor. pe jumătate de an), li-se dă: „Libertatea”, „Foiaia Interesantă” și foiaia

de glume „Bobîrnacii”, — întocmită de istețul Haralamb Călmărar, cel mai bun scriitor glumeț azi la noi.

= **Tuturor abonaților apoi, și celor ce trimit 5 cor., și celor ce trimit 6 cor., le dăm pe de-asupra, de cinst, în fiecare lună o broșură (cărlicică) economică, „Spicuirile Economice”, — de tot 12 cărțicele pe an, cu articli și povește economice!**

Mai ieftin de așa

putem da foile numai celor ce abonează (trimit plata) pentru 5 ori mai multe rinduri de foi pe o adresă. Acestora le dăm:

5 ex. „Libertatea” cu 5 „Foi Interesante”, fără foaia de glume, în loc de 25 cor., cu 22 cor. pe an (11 cor. pe jumătate de an). Sau:

5 ex. „Libertatea” cu 5 „Foi Interesante”, și 5 „Bobîrnaci”, în loc de 30 cor. cu 25 cor. pe an, sau 12 cor. 50 pe jumătate de an.

Și „Spicuirile Economice” pe de-asupra.

Numai „Foi Interesante”

fără „Libertate” și celelalte, încă trimitem, dar cel puțin 10 (zece) la un loc. De pildă pentru grupa de copii dela școala de repetiție, pentru tineretul corului sau pentru tinerimea din o uliță, din o vecinătate, cere unul singur 10—20—30 „Foi Interesante”. Ele merg toate la el și el le împarte abonaților, ori vin aceia după ele. De fiecare „Foiaie Interesantă” trimite 1 cor. (pentru 10 foi, 10 cor. pe jumătate de an 5 cor.) și le capătă în toată săptămîna un an de zile!

Faceți-vă, dragi Români, cari azi știți cetii, apostoli ai răspîndirii în acest fel al cetitului prin sate, — de vreți cu adevărat binele acestui neam!

NOUȚĂȚI

Ca la noi, doar nici în Bulgaria! Foile din toată lumea au fost pline zilele astea de știri despre purtarea sălbatecă a Bulgarilor cu Sîrbii ori Grecii căzuți pe mâna lor, — dar aceste fapte sălbatece tot mai au un tîlc: acolo s stări de războiu. Și omul dus demult de-acasă, obosit, năcăjit, chinuit, uneori flămînd, — ce te mai miri că e sălbătăcit de aceste suferințe grele!

Mire-se acele foi de ce să petrece la noi în Ungaria, în timp de pazel!

Un trimis al ziarului „Românul” din Arad, a fost de a văzut pe Români din comunele Resighea, Sanislău, Moffinul-mic, Dob și altele, din nenorocitul Sătmar, comune greco-catolice române, rupte dela Metropolia Blajului și alipite la Hajdudorogh. Fiindcă prea cinstiții Români au făcut împotriva ruperii dela biserică-mună și alipirii la biserică-ciumă, sū vezi ce prigoniri s'au deslășuit asupra lor! In o zi au fost chemați la fi-solgăbirăul din Careii-mari „numai” 58 de Români din Moffinul-Mic pe zi scumpă de lucru, ca să fie trași la răspundere pentru „abateri”

dela rînduelile cutari și cutari ale „legii”. „Păcatele” Românilor erau: ori că și-au clădit finul prea aproape de casă; ori că nu au finfină sau își lasă fintina să se surpe (și la caz de foc n'au la îndemînă apă!), ori că n'au în fața casei un lămpaș, cum cere rînduiala pompierilor (focarilor), și la caz de foc, fără „lămpaș” focarii n'ar vedea focul!; ori că cu cinii nu-i rînduială! Un om a fost citat să fie pedepsit pentru-că, deși plătește dare pentru cîne, dar n'a înștiințat la primărie că cînele cel vechiu pe care și-a scos el țidula, a murit și are acum altul nou!..

Și așa mai departe.

Pentru astfel de lucruri au fost citați cei 58 de economi români și ținuți o zi în jurul cancelariei, — și pe urmă Măria Sa solgăbirăul n'a venit să-i asculte, căci era mai bine la răcoare în cafana, — și le-a pus altă zi de pertractare!

Apoi astea, dragă „Europă” care răsuni de sălbătăciile Bulgarilor, — sunt mai rele ca cruzimile bulgărești! Că Bulgarul își dă una în trupul tău, dar aceștia își mușcă sufletul, de te doare inima mai rău ca și cum te-ar lovi cu baioneta!

Alta. Judele de cercelare în pricina Românilor sătmăreni ce nu s'au închină idolului sălbatec dela Hodorog, asculta într'o zi pe mai mulți țărani, doar scoate dela ei că... popii-s toată vina, că ei îi așijă pe oameni, dar altfel poporul s'ar supune, ar fi bun. Îi zice unui țăran adus naintea sa:

— „Doar popa vost s'a plecat, să închină Hajdudorogului. Voi ce vă mai împotriviți?”

— Dacă s'a plecat, — zise Românul vrednic, — duceți-l cu d-voastră, dar dacă nu s'a plecat, mergem noi cu el!”

Să trăești, cinstit Român!

Batjocura Turcului. Să știe că războiul cu Turcii, Sîrbii și Bulgarii și Grecii au prins numărăși soldați turci, pe cari îi țin și azi prinși, până să face pacea de tot și apoi îi dau napoi Turciei.

In războiul cest nou, cu Bulgarii, Sîrbii au prins și trupe măricele de Bulgari.

Zilele trecute s'a petrecut o ciudată întîlnire între o trupă de asta de Bulgari prinși de Sîrbi, și între Turcii prinși demult și ținuți încă în Belgrad. Și Bulgarii fură duși în aceeaș casarmă cu prinsoneri, în care s'au află Turcii.

Cînd Bulgarii intrară cu capu'n pămînt și cu căciulele trase pe ochi, pe poarta casarmei, Turcii îi primiră cu bateri în palmi pline de batjocură, — iar după ce s'au opriră și începură a să uita streini în jur dn ei, în aceeaș caliscă cu cei bătuși de ei ca ieri... — un Turc afurisit le ținu următoarea vorbire:

— „Hei, bre! Nu stați așa zmeăriți ca niște mîreșel! Bine ați venit! Tocmai aveam lipsă de slujii.

Noi suntem aici oaspeți mai vechi, voi sunteți răgute! Puneți mâna pe perii și haide de ne curățiți opincile!..”

Un hohot colosal de ris coperi vorbirea turcului. Dar doi Bulgari mușcați ca de șerpe de batjocura Turcului, săriră sălbateci la el să-l flocăe! Abia i-au putut despărți soldații sîrbi de vardă!

Cît sunt oștile române dela Dunăre. Corespondentul din București al unei foi din Budapesta scrie: Armatele române trimise pe cîmpul de luptă, sunt formate din: 10 divizii de clasa întii (fruntea oștirii, soldații cei mai tineri) și apoi 5 divizii de clasa a doua (soldați mai înaintați în vîrstă). Fiecare divizie stă din 16.000 de puști, 32 mașini de pușcat, 450 călăreși și 54 tunuri repezi de cîmp și tunuri grele. Cu totul o divizie numără 20.000 luptători.

Așadar au plecat spre cîmpurile de luptă: 220.000 de soldați de clasa întii și o rezervă de 110.000, care e gata în ori-ce clipă a sprîgini oștirea din linia întie. De tot 330.000 de oameni sunt cei plecați azi pe cîmpiile bulgare, avînd cu ei 480 mașini de pușcat și 810 tunuri moderne.

Afară de asta România are rezervele ei încă mari, nepornite, din țară, ba o parte nici chemate încă șub steaguri.

Un șirefic femeesc de tot hazul. In Anglia femeile duc luptă mare pentru ca să ajungă și ele la drept de vot și peste tot la drepturi cetățenești alături de bărbați. In lupta lor, „sufragetele” (așa le zic acestor luptătoare, după vorba franțuzească „sufragiudrept de vot, sufragete — luptătoare pentru dreptul de vot), să aprind uneori și să dedau la fapte dirze, încît poliția trebuie să mai și închidă la ele! Așa ca la noi pe inimoșii socialiști. — De curînd la o demonstrație de astea de-a sufragetelor în stradele Londrei, ele au spart mai multe ferestri dela case și prăvălii despre a căror stăpîni știau că-s contrari cererilor femeilor. Pe unele le-au prins poliștii și, date în judecată, au fost osîndite la temniță pentru fapta lor.

Zilele trecute o domnișoară mai bătrînă, Miss Pankhurst, avea să-și înceapă pedeapsa de două luni arest pentru niște îndrăzneli de acestea în luptele politice ale femeilor. Poliția auzise însă că dșoara Pankhurst vrea să fugă și să nu să supună robiei! I-au luat drept aceea de cu vreme casa în supra-veghiare. Poliștii secreți i-o țineau în privire ca să împedece fuga osînditei. Văzînd că nu fuge și că mîne are să se înfășișeze la arest, — încă din zori de zi un automobil al poliștii s'au oprit naintea casei dșoarei cu pricina, și pe la 7 dimineața a intrat în curtea casei așteptînd să se ivească osîndita, despre care știau ei că în această dimineață în loc de a merge la

temniță, vrea s'o iee la sănătoasa. Iaca la 8 că iese! Ei o opresc în poartă unde zeci de soațe de-ale ei venise să-și iee rămas bun dela ea. Soațele îi stringeau mâna și-i doreau tărie de suflet! Când pupăciunile le fură gata, poliștii o pof-tiră în automobilul lor!... Ea să făcu că se împotrivese, dar ei nu-i deteră răgaz de vorbă, ci plecară cu ea, făloși că duc o pasăre bună, care era să le scape din mâni și care mult năcaz le-a făcut decind cu mișcările astea a sufragetelor.

La poliție o coboară din automobil și o duc naintea comisariului care s'o iee în samă și s'o dea temnicerilor. Dar abia să afla naintea comisariului și de pe fața arestatei cade vâlul, masca cea bine făcută, și răsare chipul frumos al unei dșoare tinere, cu care poliția nu avea nimic! Ea îi risă comisariului în față și-i spusă, că poliștii lui nici n'au lăsat'o să le lămurească nimic, ci au luat'o pe sus și au adus'o aci. Acum sunt aci; ce vreți cu mine?

În timpul acesta adevărata vinoată a avut răgaz să plece comod, fără val, cu alt automobil, perzindu-și urma și păcălind poliția de rîde azi toată Londra de ea!

Logodnă. Dl *Emanuil Comșa*, directorul băncii „Crișana” din Brad, s'a logodit Duminecă în Lugoj cu dșoara *Florica Popovici*, fiica dlui protopop Dr. Popovici de acolo. Cele mai sincere felicitări!

Despărț. Hunedoara al „Asociațiunii” va ținea a duna generală Duminecă în 27 Iulie 1813 n. la orele 11 a. m. în biserică gr.-ort. română din comuna Lelese. Toți membrii și binevoitorii acestei instituții, prin aceasta să se considere de invitați.

Programul oficios, în firul căreia să va ținea și o prelegere din cercul de cunoștințe ale dreptului, apoi o prelegere literară, și una economică.

V. C. Osvadă m. p. Val. Beșan m. p. prezident. secretar.

Petrecri.

— Inteligența Română din Muraș-Uioara și jur invită la petrecerea de vară ce o va aranja Duminecă în 27 Iulie st. n. 1913 în „Hotelul erarial”. Venitul curat este destinat pentru aranjarea internă a bisericii greco-catolice române din M. Uioara.

Moara lui Danev. În umblarea lor prin Bulgaria, trupele române au prins dela cele bulgare, în apropiere de comuna Rahovo noue vagoane de grîu, ce era să meargă oștilor bulgare. Trupele române au cuprins bucatele și le-au dus la cea mai apropiată moară să și-le macine sieși. Moara le-a măcinat pe poruncă, încă fără vamă (ca în vreme de războiu pe sama oștilor). Când colo a ieșit la iveală că moara din vorbă era alui Danev, a vestitului Bulgăroi cu capul

tare, care își băgă țara în necazul ei cel mare de azi! Cînd generalul român din partea locului a aflat asta a zis:

— Asta una n'a fi visat'o vileazul Danev cînd începu războiul acesta nou, că moara lui o să macine așa în curînd grîu Bulgar pe sama oștilor române!

MAI NOU.

Cereri nouă române?

București. — Foile de opoziție cer, ca România să nu să mulțumească cu hotarul Turtucaia—Balcic, din Dobrogea, ci să-și iee și cercul *Vidinului* (peste Dunăre, colțul despre Sirbia al Bulgariei) și o parte din Valea-Timocului, dela Sirbi. Ca să ajute Sirbilor a și căpăta ce cer ei din Macedonia, trebuie să i-să dee României acest colț de țară, — căci la acest loc apoi Țara își poate trage un pod peste Dunăre și face o linie ferată ce să o împreune cu linia ce duce la Salonic și ar avea pe aci o cale prețioasă pentru dezvoltarea negoțului.

Să spune că Sirbia a și făcut oare-cari făgăduințe României în privința asta!

O amenințare Bulgariei.

București. — *Cercurile hotărîtoare spun, că dacă Bulgaria mai cearcă să tragăne lucrurile și împăcarea, — atunci vor păși cu cereri și mai mari față de ea! Afară de aceea, toate pregătirile sunt făcute, ca trupele române, sirbe și grecești, să înainteze de nou spre Sofia, ajungînd toate trei de-odată sub zidurile ei și atacîndu-o de-odată! Atunci vor rupe și din hotarul Bulgariei și-i vor cere și o însemnată despăgubire de războiu!*

Plan nou?

Viena. — Turcia cere ca Tracia (ținutul dela Adrianopol și jur spre Turcia), să se declare țară de sine stătătoare, cu capitala Adrianopol și sub suveranitatea (scutul) Turciei!

Grecia a stăruit ca Turcia să ceară acest lucru, fiindcă să află acolo și mulți Greci, cari ar trăi mai liber sub o stăpînire de jumătate turcească, decît sub cea Bulgară!

(Iară un plan care incurcă lucrurile și trăgănează pacea foarte mult).

Atîta să știe până azi. Și lumea politică e de părere, că pășirea Turciei umple iar aerul de primejdii, — dar și îndărătnicia bulgară, care și acum vrea să incurce și să tragăne lucrurile, ca doară iese ea cu mai puțină pagubă și rușine din halul în care s'a infundat.

Știrile mai nouă, de azi Joi după prînz, Vineri, Sîmbătă și Duminecă, le-vom aduce în numărul nostru de Luni!

POSTA REDACȚIEI

G. Baltean în L. Înțelege greșit istoria cu „numărul de războiu”. Despre războiu noi scriem pe larg și în numărul regulat (de Joi) așadar să aboneazi numai numărul de războiu n'are înțeles, căci lucrurile din acela sunt urmarea știrilor din numărul regulat și dacă nu cetești numărul regulat, multe știri din cele dela numărul de războiu, nu le-vei pricepe. Numărul de Lunia (de războiu) are înțeles numai pentru abonații regulați ai foilor noastre fiind el o întregire a foii de Joi, și o venire în ajutor cetitorilor noștri, ca să nu aștepte o săptămînă întreagă după știrile de războiu, ci să le aibă barem de 2 ori pe săptămînă. Iți trimitem dar numai foile regulate pentru bani trimiși nouă, — iar de voești și numărul de Lunia, trimite alt rînd de bani, 1 cor. 50 fil. și îl vei primi și pe acela trei luni de zile.

CA

conducător de librărie

află aplicare în „Librăria Națională” S. Bornemisa din Orăștie

un tînăr priceput în afaceri de librărie

ori un absolvent de școală comercială serios și muncitor.

Reflectanții să se înștiințeze în scris pînă în 10 August n. comunicîndu și pretenziunile și eventualele atestare și scrisori de recomandare.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de scriitor notarial în comuna Șagag, (comit. Szeben) să escrie concurs cu următoarele emolumentei:

1. Salariu anual 800 cor. din cassa alodială.

2. Remunerațiune de matriculant substituit 120 cor.

3. Din pasportele de vite 120 coroane.

Diurne în cauze de dări și afaceri comunale pe zi 3 cor.

La venite laterale încă poate conta după diligența sa pînă la 100 cor.

Cei cu praxă sunt preferiți.

Cererile sunt a să înainta instruate cu atestatele de aplicație pînă în 10 August a. c. oficiului comunal.

Șagag, 20 Iulie 1913

primăria comunei:

George Gros Oct. Berghezan prim. not.

(1046) 1-2

Practicant de notar.

Să caută un student absolut ca practicant de notar pe timp de un an.

Salariu lunar 30 cor., vipt și coartir.

Postul să poate ocupa îndată.

Deslușire la administrația foii.

(-) 1-2

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate sub Nr. 7273 Ep. 913 de conzistorul Archidiecezan, prin aceasta să publică licitațiune minuendă pentru restaurarea bisericii gr.-or din Turdaș (trăctul Orăștiei), precum și repararea școalei.

Licitațiunea să va ținea Duminecă în 3 August st. n. 1913 la orele 3. d. a. Prețul de strigare e cor. 7498 38, după care sumă licitanții au a depune 10% vadiu în bani gata ori în hîrtii de valoare acceptabile. — Comuna bisericască va da năsi-pul trebuincios și va aduce materialul dela Orăștie. Planul și preliminarul de spese să pot vedea la oficiul parochial.

Comitetul parochial își rezervă dreptul a da lucrurile, și acelaia dintre minus-oferenți, în care ar avea încredere mai multă.

Din ședința comitetului parochial ținută la 7/20 Iulie 1913.

Adam Theodor Ioan Lula paroch gr.-or. epitrop.

(1049) 1-1

O brutărie (pecărie)

în o comună mare, cu fabrică în ea, avînd peste 3000 locuitori, vara sunt mai multe mii de lucrători în comună,

e de vîndut

dîmpreună cu tot aranjamentul ce să ține de brutărie. E singură brutărie în comună. Din cauze familiare să face vînzătoare.

Adresa o dă administrația foii.

(1047) 1-2

Căsătorie.

Doresc cunoștința unei femei în vîrstă dela 25—35 ani în scopul căsătoriei. Sunt om de 38 ani. Mă aflu în America. Am o situație bună atît aici cît și acasă. — Zestre nu doresc nimic, decît o inimă nobilă și o fire bună, și o bună econoamă casnică. Personal eu nu am nici o patimă, decît că deiar fumez și eu. Aș prefera o tovarășe care ar fi dispusă a locui mai mulți ani în America. O-aș asigura din parte-mi că nici cînd nu va regreta. Dacă e văduvă ce are un copil, acolo nu e pedecă. Scrisori serioase se vor adresa la Administrația „Libertății” care le va trimite la locul destinat.

(1040) 2-3

80 bucăți acții

de ale băncii „Ardeleana” sunt de vînzare. Oferte sub „X. Y. acții” primește administrația foii „Libertatea”.

1045 2-3

Telefon Nr. 188

CAPITAL SOCIAL Coroane 1,200.000.
Giro-Conto la „ALBINA“ — Postsparkassa ung. 29.349

Telefon Nr. 188

„Banca Generală de Asigurare“ societate pe acții în Sibiu (Nagyszeben) — este:

întîia și singura bancă de asigurare românească, înființată de băncile românești de împrumut din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: Parteniu Cosma, directorul-executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca Generală de Asigurare“ face toffelul de asigurări în deosebi: asigurări contra pagubelor din foc și asig. asupra vieții în cele mai favorabile combinațiuni. Asigurările se pot face la oricare bancă românească (instituit de credit), precum și la agenții și bărbaiții de încredere al Societății. — Prospekte (indrumări și lamuriri), tarife și informațiuni se dau gratis și îndată.

Persoanele cunoscute ca acizatori buni și cu legături, pot fi primite ori-cînd în serviciul Societății.

„Banca Generală de Asigurare“ dă lamuriri gratuite în ori-ce treburi de asigurare, fără deosebire că acele asigurări sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze la: „Banca Generală de Asigurare“, Centrala din Sibiu—Nagyszeben ori la Agenturile ei principale din Brașov (ul. „Albina“) și Arad (Józsefherceg-ut 1/a). în Orăștie la „ARDELEANA“ (di Simion Dămian, funcționar).

Carol König

pictor de odăi,
de firme și zidiri,

ORĂȘTIE, Piața riului Nr. 7.

(986) 12-26

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), PETRU BENEĂ, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lingă prețurile cele mai moderate!

Vinuri vechi: Vin alb 82 fl., Rizling 86 fl.,

Roșu 1 cor. Siller 84 fl. Carbenet 1 cor. 10 fl.

Vinuri noi: Alb 64 fl., Siller 66 fl., Rizling 68 fl.

Rachie de trevere (comină) K. 1.60. Rachie de comină, specialit. K. 2.20. Prețurile sunt semnate după litru, în fleri. Vinurile și rachia să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. Vase împrumutez pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez:

PETRU BENEĂ,
proprietar de vii în Șiria Világos, (Arad. m.)

19-20 (947)

OLIVIU PASCU,

= inginer diplomat =

ORĂȘTIE—SZÁSZVÁROS

Strada Beritului Nr. 8.

Intreprinde ori-ce lucrări tehnice și anume: măsurări de pămînt, de păduri, parcelări, corecții de hotar, brazde, cît și desemnări de mape și schițe.

Pregătește planuri și prellinare privitoare la ori-ce-fel de clădiri și alte lucrări; edifică vile, case de locuit, clădiri economice, plafoane, și poduri de betonarmat, șosele, trenuri normale, trenuri economice și industriale, canale, apărduțe, jilipe, etc.

Interesații sunt rugați a să adresa cu încredere firmel, care cu plăcere le va sta la dispoziție!

7-28
(1023)

Boltă și crișmă de vîndut.

În ulița de frunte a comunei Cioara, e de arîndat sau de vîndut o crișmă, împreună cu prăvălie, trafică. sare și timbre. Localul stă din prăvălie, crișmă mare, trei odăi și cugnă, șopru, grajd, ghețar. Băgîndu-mă în altă întreprindere, acestea le dau în arîndă ori le vînd, cu preț favorabil.

Armin Mendel

(1034) 3-6 din Cioara (Alsófeh. m)

Moșie de vînzare.

Am de vînzare 5 jugăre de pămînt în hotarul Geoagiului. Pămînt lucrător. De aceste pămînturi să ține un loc de viie și 2 părțile de pădure.

Iar în comună, în Geoagiuseni, am casă cu grădină, — pe care de-aseenea o fac vînzătoare.

Iosif Gîrjob,

(1043) 2-2 polițist la orașul Orăștie

Dșoară tineră

care a absolvat școala civilă și un curs de școală comercială, — caută aplicare în o cancelarie potrivită ori la o bancă. Știe românește, ungurește și nemțește. (Nemțește mai puțin).

Adresa o dă administrația foii.

(1041) 2-2

Ucenic

pentru prăvălia mea mixtă să primește îndată. Băiat din casă bună. Etate 13-16 ani.

Ioan C. Bozdog,

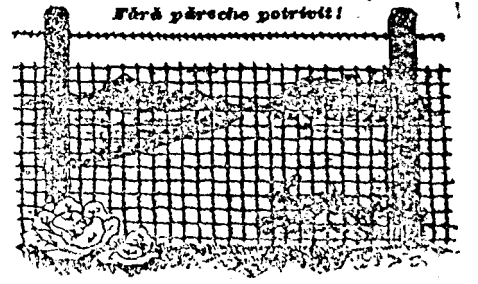
comerțiant, POIANA (Polyán, Szeben m.)

(1309) 3-2

Garduri, tare ieftine!

Produceție indigenă!

Fără părăche potrivit!

(994) Ușor de montat! 12-20

Nenumărate scrisori de mulțumită adevărate

Teșetura de drot „HUNGARIA“

e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 32 fleri și mai mult.

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabrică de sunit de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/85

Serviciu repede, favorabil și punctuos.

— Catalog ilustrat, gratis și franco!

„Compagnie General Transatlantique“

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare repezi,

Havre—Newyork

și

Canada

peste Basel (Elveția) și Paris.

Cancelari:

Budapesta, VII Baros-tér. 15.

Telefon: József 14-97.

(1033) 4-26

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) IN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu 5 și 5½%

după mărimea sumei și termenul de abdicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 2-20

DIRECȚIUNEA

„AGRICOLA“

Societate economică pe acții, Hunedoara. — Gazdasági részvénytársaság, Vajdahunyad.

CONVOCARE

Domnii acționarii ai societății economice pe acții „AGRICOLA“, din Hunedoara — Vajdahunyad, sunt poștiți să ia parte, conform rînduielilor din statute, la

a IV-a adunare generală ordinară

care să va ține Duminică, 3 August st. n. 1913 la orele 2 după prînz, în localitățile societății din Hunedoara, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii, prezentarea bilanțului și a propu-

nerii pentru împărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și marcelor de prezență.

3. Raportul comitetului de supraveghiere și decideră asupra absolutului pentru gestiunea anului de afaceri 1 Iulie 1912 până la 30 Iunie 1913.

4. Hotărîre asupra rapoartelor și propunerilor făcute.

5. Alegerea alor 4 membri în direcțiune, conform dispozițiilor statutare.

6. Alegerea comitetului de supraveghiere, conform dispozițiilor statutare.

7. Eventuale propuneri.

Hunedoara, la 19 Iulie 1913.

Direcțiunea.

Bilanț general pe a. al IV-lea de gestiune, — Zárszámadás a IV-ik üzletévről,
pe timpul dela 1 Iulie 1912 până la 30 Iunie 1913. az 1912. július hó 1-től, — 1913. június hó 30-ig terjedő időre.

ABTIVA - VAGYON

PASIVA - TEHER

1. 110	Cassa în număr — Pénztári készlet	27.856'—	1. 86	Capital societar — Alapítke — — — — —	100.000'—
2. 115	Cassa de păstr. postală — Postatakarékpénztár .	1.081'97	2. 30	Fond de rezervă — Tartalék-alap — — — — —	28.000'—
3. 127	Giro-Conto la banca Aust.-ung. — Giro-Conto O. M. B.	597'30	3. 119	Fond de penziune — Nyugdíj-alap — — — — —	18.500'—
4. 14	Efecte — Értékpapírok — — — — —	33.493'28	4. 112	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek — — — — —	46'500'—
	diferință de curs — árfolyam különbözet 993'28	32.500'—	5. 109	Reescont — Visszleszámitolás — — — — —	650.948'30
5. 133	Efecte. fond. de penzii — Nyugdíj-alap értékpapirjai	18.009'—	6. 106	Impr. hipot. cedat — Engedm. jelzálogkölcsön — — — — —	144.313'—
6. 111	Escont — Váltótárca		7. 124	Lombard — Lombard kölcsön — — — — —	100.000'—
	cambii de bancă — Bank-váltók — — — — —	447.632'—	8. 93, 114, 118	Conturi-creditoare — Hitelezők — — — — —	10.600'—
	cu acop. hipot. — jelzálogilag biztosítva 227.000'—	674.632'—	9. 56.	Interese transit. anticip. — Átmeneti kamatok — — — — —	5.360'15
7. 92.	Conturi-curente — Folyó-számla		10. 38.	Profit curat — Tiszta nyereség — — — — —	7.990'—
	anticip. pe vite, etc. — előlegek marhákra, stb.	96.886'47			18.250'32
8. 130, 34	Salda-Conti { și anticipații pe bucate, etc. } és előlegek gabonára, stb. }	49.699'06			
9.	Afaceri de bucate și mori: — Gabona ügyl. és malmok:				
	a) Bucate în magazinul din Hunedoara și magazinele filiale: grîu, ovăs, cucuruz și făină, confecții inventarelor. — Gabona készlet a vajdahunyadi és fiók raktárakban: buza, zab, tengeri és liszt, a felvett leltárak szerint.	48.022'51			
	b) Edificiul și inventarul morii artificiale — Műmalom épület és leltári készletek — — — — —	68.484'41			
	amortizare — leírás — — — — —	3.484'41			
10. 9, 44.	Realități — Ingatlanok				
	casa și magazine — üzleti ház és raktárak 64.684'—				
	amortizare — leírás — — — — —	2.384'—			
11. 95, 105.	Comisioane și scumpie — Árúk bizo-				
	mányban és szemerce — — — — —	2.156'46			
	amortizare — leírás — — — — —	300'—			
12. 107.	Interese anticipate de reescompt —				
	Előleg. visszleszámit. kamat — — — — —	1.130'—			
13. 10	Mobilier — Felszerelés — — — — —	4.940'—			
	amortizare — leírás — — — — —	540'—			
		1.083.961'77			

K 1,083.961'77

Debit. Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla. Credit. Követel.

1. 102	Interese de depuneri — Betét utáni kamat —	38.900'36	1. 115	Inter. și proviz. de escont — Váltó kamat és jár.	68.214'04
2. 121	Interese de reescont, lombard, etc. —		2. 80	Inter. de cont-curent — Folyó-számla kamat —	3.101'32
	Visszleszám. lombard kamat — — — — —	21.698'04	3. 68	Interese de Salda-Conti — Salda-Conti kamat —	8.658'64
3. 45, 120	Salare și bani de cuartir — Fizetése és lakpénz	13.150'08	4. 41	Interese de efecte — Értékpapírok kamatai —	1.576'—
4. 97	Spese (de birou, porto, adminisr.) —		5. 8, 100	Ciștiig la bucate și venite la mori —	
	Költségek (porto, iródai, kezelés) — — — — —	6.122'60	126, 103.	Gabona ügyletek és malmok jövedelmei — —	19.830'11
5. 27	Contribuție: — Adók:		6. 81, 103	Proviziuni, mijlociri, etc. — Julalék, stb., — —	6.164'55
	directă și comun. — egyenes és községi 5500'—				
	după int. de dep. — betét kamaladó 3923'26	9.423'26			
6. 38	Profit curat — Tiszta nyereség — — — — —	18.250'32			
		K 107.544'66			

K 107.544'66

Hunedoara, la 30 Iunie 1913, — Vajdahunyad 1913 június 30-án.

Vasile C. Osvadă m. p.
director executiv — vezérigazgató.

Virgil Comșa m. p.
șef-contabil — főkönyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. George Dubleşiu m. p.
prezident — elnök.

Dr. Augustin Dragits m. p.

Nicolae Macrea m. p.

George Rain m. p.

Conturile prezente le-am revidat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelőbizottság:

I. I. Lăpădatu m. p. Dr. A. Vlad m. p. Dr. Vic. Bontescu m. p. Const. Dăncilă m. p. Rom. Albu m. p. G. Pop m. p. Eremie Muntean m. p.
prezident — elnök.

Editor și redactor responsabil: POMPILIU ALBU.

„Tipografia Nouă“ I. Moja, Orăștie (Szászváros).

Pompiliu Albu